CZĘŚĆ XXVII. № 40. ROK 14. (1843).

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adressem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Grafe, w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze informacyjném; w Wilnie w xięgarni Glucksberga, nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna* w Rossyi z pocztą a w stolicy, z noszenłem do mieszkań, 50 r. ass. *Półroczna*, 25 r. ass. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Grafe *Roczna*, 45 rubli assygn. *Półroczna*, 25 rub. assyg. Dla Królestwa Polskiego *Roczna*, 53 rubli assygn. *Półroczna*, 28 rub. ass.

WTOREK, 25 Maja. / 6 Czerwca.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg, 24 *Maja*. / 5 *Czerwca*.

Jego Cesarska Wysokość Xiążę Maxymiljan Leuchtenberski przybył 19 b. m. do tutejszej stolicy w powrócie z podróży zagranicę.

— Przez Reskrypt Cesarski z d. 21 Kwietnia Senator, Rzeczywisty Radzca Tajny *Szter* mianowany kawalerem orderu Orła Białego.

— Kontroler Państwa Rzeczywisty Tajny Radzca *Chitrowo*, stosownie do życzenia, uwolniony zostaje na urlop za granicę na trzy miesiące, a na czas nieobecności jego najłaskawiej rozkazano Towarzyszowi Kontrolera Państwa Sekretarzowi Stanu Radzcy Tajnemu *Briskornowi* objąć prawa i obowiązki urzędu Kontrolera Państwa.

— Vice-prezydent Rady Oświecenia w Królestwie Polskiem dymisyonowany pułkownik *Muchanow*, ze względu na odznaczoną gorliwością służbę jego, zaświadczoną przez Namiestnika Królestwa i Ministra Oświecenia, najłaskawiej podniesiony do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu.

— Przez Ukaz Cesarski do Kapituły orderów mianowani w liczbie innych kawalerami orderów: Św. Anny 2 klassy z koroną, 20 Kwietnia, Pomocnik Naczelnika 2 oddziału Cesarskiego Ermitażu Assesor Kollegialny *Lebrun*—27 tegoż m. Starszy urzędnik Kancelaryi J. C. Mości Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego Radzca Stanu *Swiderski-Kostiukowski* — 19 Kwietnia Zarządzający Dyecezyą Katolicką Mińską JWX. biskup Paweł *Rawa*, zaliczony został do orderu Św. Włodzimierza 3 klassy.

— Na poświadczenie J. C. Wysokości W. Xięcia Michała o odznaczającej się gorliwości i działalności Radzcy Handlowego, starozakonnego Hirsza *Halperna*, z jakiemi on w ciągu lat 36, wypełniał liczne ważne polecenia w Rossyi i zagranicą, ze szczególnym pożytkiem dla naszego Rządu, N. Cesarz Jmć najłaskawiej raczył temuż starozakonnemu nadać dziedziczne honorowe obywatelstwo.

— Jego Cesarska Mość, w dowod zadowolenia Monarszego za uczynione przez kamer-junkra Anatoliusza Demidowa i zeszłego rodzonego brata jego znaczne ofiary na rzecz Petersburskiego szpitalu dla dzieci, i zewzględu na poświadczenie Kuratora tego szpitalu, Jenerał-adjutanta hrabi Benkendorfa o stałej gorliwości Demidowa ku rozszerzeniu dobroczynnych działań tego zakładu, najłaskawiej raczył rozkazać, iżby po Jenerał-adjutancie hrabi Benkendorfie Kuratorem szpitalu Petersburskiego dla dzieci mianowany był Kamer-junker Anatoli *Demidow* i żeby ten urząd, po jego śmierci przeszedł na jednego z jego lub brata jego następców, pozostając zawsze w rodzie Demidowych.

— N. Cesarz Jmć dostrzegając ze złożonych sprawozdań Rad Opiekuńczych (Domu Wychowania Podrzutków) z roku 1842 pomyślny stan podwładnych tym Radom zakładów, najłaskawiej raczył w Reskrypcie z d. 24 Kwietnia, wynurzyć Prezydującym w nich i Członkom zupełną wdzięczność Swoję za gorliwą staranność i prace około powierzonych ich pieczy wydziałów.

— Na złożone J. C. Mości przedstawienie Rady Cesarskiego Towarzystwa Dobroczynności o wybraniu na jego Członków Towarzysza Ministra Oświecenia, Radzcy Tajnego Xięcia *Szyrinskoj-Szichmatow*, Senatora *Borozdina*, Oberprokurora Rządz. Senatu Rz. R. Stanu *Durasowa* i Marszałka Szlachty gub. Petersburskiej, dymisyonowanego pułkownika *Potiemkina*, N. Pan najłaskawiej raczył zatwier-

dzić na wakujące w tej Radzie miejsca dwóch pierwszych Rzeczywistemi, a ostatnich honorowemi jej Członkami.

Warszawa.

Rada Administracyjna postanowiła, że Ferje sądowe w sądach cywilnych, odtąd zarówno z ferjami 9-go Departamentu Senatu zaczynać się będą od dnia 1 (13) Lipca i trwać do 1 (13) Września każdorocznie.

(Gaz. Warsz.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Londyn 23 Maja. Na posiedzeniu 18 b. m. izba Niższa odrzuciła 101 głosami przeciw 32 wniosek P. Sharman Crawford względem wprowadzenia głosowania powszechnego a 156 głosami przeciw 60, wniosek P. Roebuck o wyłączeniu z systematu nauczania ludu, dogmatów Kościoła panującego.

— 19 Maja tejże izbie Minister Osad lord Stanley złożył bill Rządowy o pozwoleniu przywożenia zboża z Kanady za opłatą 1 szylinga stałego cła od kwarteru pszenicy i mąki pszennej. Opierali się temu PP. Labouchere, Heatcote, Roebuck i inni członkowie którzy w podawanym środku widzą tylko pośredni sposob otworzenia kontrabandowego handlu zbożem ze Stanami Zjednoczonemi, albowiem Kanada nie rodzi dość zboża na własną potrzebę. Odpowiadał na te zarzuty P. Gladstone. Rozprawy odłożone zostały na jutro.

— Ministrowie przyrzekli dać żądane przez niektórych członków objaśnienia w przedmiocie zawojowania Sindu a odmówili podobnych wewzględzie skarbów znalezionych w Hyder-abad. Wszakże sir Rob. Peel namieniał o nowej bitwie wygranej przez anglików o której jeszcze Rząd niema urzędowych szczegółów. Podług niektórych zaś gazet jenerał sir Charles Napier miał zginąć w tej bitwie.

— Ogłoszono urzędowie mianowania: hrabi Ripon Prezydentem Kontroli Indyj Wschodnich, J. K. W. Xięcia Alberta Rządzcą i Konstablem pałacu Windsor na miejsce xięcia Sussex, a jenerała-porucznika Patrick Stuart, Rządzcą Malty.

— P. Brunel jest uratowany; po dwukrotnem a bezskutecznem przecięciu krtani dla wyjęcia połkniętej monety, zaniechano tego sposobu; znany Chirurg P. Brodie umieścił pacyenta głową na dół i po kilku lekkich uderzeniach go w grzbiet, moneta przeszła z krtami i była wydobyta, wsród mocnego kaszlu którego P. Brunel dostał w tej operacyi. P. Brunel tak długo cierpiał dla tego, że aż w piętnaście dopiero dni po zdarzeniu udał się do Chirurga.

— Stronnicy odwołania Unii Irlandyi zwani *repealers* miewają częste zgromadzenia mimo tego co o nich Ministrowie w Parlamencie mówią. Ostatnie zgromadzenie prezydowane 10 b. m. przez Biskupa Katolickiego z Meath w Mullingar, na którym znajdował się P. O'Connell było ztąd godne uwagi, że Biskup z Ardagh oświadczył iż wszyscy biskupi katoliccy są stronnikami odwołania Unii.

— Przeciwnie stronnictwo chartistów całkiem upada. Główni przywodzcy ich uciekli do różnych krajów i sam Feargus O'Connor ostatni kredyt między swemi stracił.

— Podług nowin z Kanady nowy Wielkorządzca tameczny sir Ch. Metcalfe objął tam uroczyście Rządy kraju.

Paryż 20 Maja. Izba Parów z całą uwagą godną przedmiotu ciągnie dalej rozprawy nad projektem do prawa o Procedurze kryminalnej. Na posiedzeniu 18 odrzuciła pierwszy a przyjęła 7 paragraf dodatkowych ustaw, podawanych przez P. Barthe, tyczący się przestępstw, popełnianych przez francuzów w krajach cudzoziemskich.

— W ciągu tygodnia Kommisya budżetu ma przedstawić swą pracę nad tym aktem i rozprawy zaczną się pierwszych dni Czerwca.

— Ogłoszony jest text prawa przyjętego przez izbę deputowanych o cukrach. Prawo to ma za główną zasadę zrównanie podatku od cukru wyrabianego w kraju, z cłem od przywożonego z kolonij. W tym celu, zaczynając od Sierpnia 1844 podatek będzie podwyższany stopniowo przez lat 40 wciąż po sobie następujących, corocznie po 5 franków. Przywoz cukrów rafinowanych pozostaje zabronionym.

— Rząd czynnie się trudni zabezpieczeniem interesów francuzkich na wyspach Markizy. Król nadał obszerną władzę Rządzcy; sądy wojskowe będą sądziły sprawy kryminalne, cywilne zaś należeć mają do trybunałów 1 instancyi. W Tulon zabrane zostały na okręt bronie i potrzeby artylleryjskie do tych wysp przeznaczone.

— Nowiny z Gwadelupy dochodzą 30 Marca. Liczą już teraz 6,000 osób, które zginęły w trzęsieniu ziemi. Z Martyniki donoszą o szczególnej zmianie jaka zaszła w poziomie tej wyspy. W stronie północnej brzeg podjął się o dwie stopy nad poziom morza a strona południowa o tyleż się poniżyła. Wiele domów tym sposobem wzięło pochyłe położenie. W Antigues w wielkiej jednej górze zrobiła się rozpadlina na półtory mili długa, 25 metrów głęboka a 12 szeroka. Zbiór cukru jest stracony, bowiem młyny cukrowe nie będą mogły być odbudowane w tym roku.

— W tych dniach, dokonywając niejakie naprawy w kaplicy zwanej la Sainte Chapelle znaleziono w głębi wielkiego ołtarza pod imieniem Św. Ludwika, puszkę ołowianą, która, jak wnoszą, zawiera serce świętego Ludwika Króla, co się też potwierdza tradycyami i znalezionym tamże zwojem pargaminu. Arcybiskup Paryzki, wespół z Ministrem Prac publicznych kierują badaniami mającemi posłużyć do wyświecenia tego przedmiotu.

Hiszpanija. Twierdzą że Seoane, oznajmiwszy Rządowi że wkrótce wybuchnie nowy bunt w Barcelonie, podał się do dymisyi i na jego miejsce ma być kapitanem jeneralnym mianowany P. Butron. Minister angielski nie jest, jak mówią, w dobrej harmonii z nowym Gabinetem.

Inspruck. *8 Maja.* Odbyło się w obecności J. C. W. Arcyxięcia Jana uroczyste odkrycie pomnika, wzniesionego na cześć tyrolczyków, który polegli w obronie ojczyzny w wojnach o niepodległość od 1798 roku.

Haiti. Były Prezydent Boyer przybył do Pensacola na amerykańskim brygu *Magnet.* Sądzą że anglicy, niechcąc się waśnić ze zwycięzkiemi powstańcami, wyprosili go z Kingston, gdzie zdawał się chcieć zostać dla uważania dalszych wypadków.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

Prussy. *Berlin 28 Maja.* J. C. W. Wielka Xiężna Jmć Marya Mikołajowna Xiężna Leuchtenbergska przybyła do tutejszej stolicy.

Paryż, 22 Maja. Po spędzeniu ośmiu posiedzeń na rozprawach o projekcie zawierającym rozmaite poprawy do Kodexu Procedury kryminalnej i po przyjęciu po kolei wszystkich artykułów, izba Parów odrzuciła dziś całość projektu 68 głosami przeciw 45. Ten wypadek sprawił wielkie zamieszanie w izbie.

— Xiężna Klementyna przybyła do Brest.

Londyn. W izbie Lordów dwaj biskupi Katoliccy oświadczyli się najmocniej przeciw mowie którą biskup Ardagh miał na zgromadzeniu stronników Dyzunii Irlandskiej w Mullingar. (Patrz wyżej).

(Journ. de S. P. Psz. Półn.)

PROGRAM

WYSTAWY ZWIERZĄT GOSPODARSKICH i WYŚCIGÓW KONNYCH w KRÓLESTWIE POLSKIEM w ROKU 1843.

(Dokończenie).

B. Wyścigi konne.

dnia 3 (15) Czerwca o godzinie 5 z popołudnia.

1-sza Nagroda Towarzystwa rs. 450. Konie zrodzone w Królestwie Polskiem niestarsze nad lat ośm — wałachy wyłączone. — Bieg bez przeszkód werst 1¼ — zwycięztwo podwójne. — Obciążenie ogierów:

3 letnie funtów . . . . 120.
3 —— —— . . . . 140.
5 —— —— . . . . 155.
6 —— i starsze. 165.

Klacze o pięć funtów mniej. Waga większa dozwolona.

2-ga Nagroda Towarzystwa rs. 300. Konie krwi czystej wszystkich krajów, bez różnicy wieku. Bieg bez przeszkód werst 1¼ — zwycięztwo podwójne — z warunkiem złożenia stawki w kwocie czerwonych złotych 10, z których połowa dla drugiego konia, jeżeli ten jednocześnie z dojściem do mety konia wygrywającego nagrodę, słup odstępowy przebiegnie.—Wałachy wyłączone. Obciążenie ogierów:

3 letnie funtów . . . . 110.
4 letnie funtów. 128
5 —— —— . . . . 150.
6 —— i starszej. 160.

Klacze o pięć funtów mniej.

3-cia Nagroda Towarzystwa rs. 150. Konie krajowe bez różnicy wieku, niewyłączając wałachów. — Bieg bez przeszkód werst 3 — Zwycięztwo podwójne. Obciążenie jak od 1-m, stawka 5 czerwonych złotych — połowa stawek dla drugiego konia, z zastrzeżeniem jak wyżej co do nagrody drugiej.

4-ta Wyścigi kłusem z podpisów. Konie wszystkich krajów, z wyłączeniem krwi czystej. — Panowie sami jadą: stawka 4 czerwone złote pod przepadkiem w razie cofnienia konia.—Bieg bez przeszkód werst 2, i bez względu na obciążenie.

Dnia 4 (16) Czerwca o godzinie 4 z popołudnia

5-ta Nagroda Rządowa: puhar srebrny z tacą, wartości rs. 300. Konie zrodzone w Królestwie Polskiem, nie starsze nad lat 6—wałachy wyłączone. Zwycięztwo pojedyncze. — Bieg bez przeszkód werst 2. — Obciążenie koni jak od 2.

6-ta Nagroda Towarzystwa rs. 225. — Konie krajowe, wałachy wyłączone — stawka 5 czerwonych złotych, pod przepadkiem połowy w razie cofnienia konia.—Najmniej 5 podpisów. — Bieg bez przeszkód werst 1½, zwycięztwo podwojne— obciążenie jak od 1.

7-ma Wyścigi z podpisów. — Konie wszystkich krajów, z wyłączeniem krwi czystej. — Panowie jadą sami — stawka 6 czerwonych złotych.—Bieg bez przeszkód werst 2, zwycięztwo podwójne, bez względu na obciążenie.

Oprócz wyścigów o nagrody powyżej wyszczególnione, mogą być podawane na stawki i zakłady rozmaite tego rodzaju propozycje, wszakże, aby takowe mogły być ogłoszone we właściwym czasie dla wiadomości osób interesowanych, proponujący podobne gonitwy, zechcą przynajmniej na dwa dni przed terminem wyścigów oświadczyć to na pismie Dyrekcji Towarzystwa.

Wyścigi dla koni włościańskich.

Do wyścigów przystęp mają klacze i wałachy w Królestwie wychowane, będące własnością włościan i posiadaczy cząstkowych, po wsiach i miastach własnoręcznie ziemię uprawiających, używane do robot rolnych w roku bieżącym.

8-ma Nagroda Towarzystwa rs. 75. Bieg bez przeszkód werst 1½ w szrankach wyścigowych, bez względu na obciążenie; w razie stawienia się do popisu więcej jak 6 koni, pierwszy koń odbierze 60, a drugi rs. 15; wałachy wyłączone. — Jeźdźcy powinni mieć dobrą i chędogą odzież— konie osiodłane lub nie, podług upodobania.

9-ta Nagroda Towarzystwa rs. 60. — Wszystkie warunki, jak wyżej z wyjątkiem, że o nagrodę jedynie tylko wałachy ubiegać się mogą. — Jeżeli koni będzie więcej jak 6, koń pierwszy otrzyma rs. 50 drugi rs. 10.

Uwagi. Każdy mieszkaniec Królestwa, lub nawet zagraniczny, zapisać może konia do ubiegania się o nagrodę: wszakże jeżeli niejest Członkiem Towarzystwa, otrzymuje w razie wygranej tylko połowę zapewnionej nagrody. Z przepisu tego wyłączają się włościanie i posiadacze cząstkowi, ubiegający się o nagrody z wystawy, lub z wyścigów pod № 8 i 9 oznaczone.

Chcący podać konia do ubiegania się o nagrodę, winien zgłosić się na piśmie do Dyrekcji Towarzystwa, z opisaniem konia, a mianowicie: jego pochodzenia, wieku, maści, wzrostu, tudzież oznaczeniem kolorów ubrania jeźdźca, jako to: spodni, kurtki, czapki i i z wymienieniem jego nazwiska, jeżeli sam właściciel, gonitwy odbywać niezamierza.

Konie stada Janowskiego, jeżeli będą użyte do popisu w szrankach wyścigowych, tylko nagrodę pod № 6 otrzymać mogą; jeżeli zaś odniosą pierwszeństwo w innych gonitwach, w takim razie, zakład stadny, jako Rządowy, odstępuje wygraną nagrodę właścicielowi najpierwszego konia prywatnego, tuż po zwycięzcy do mety dobiegającego.

Zapis koni wyścigowych rozpoczyna się dnia 3 (15) Maja i trwa do 2 (14) Czerwca 1843 r.

Konie użyte przy wyścigach z podpisów tu pomieszczonych, lub przez osoby prywatne zaproponować się mogących, oraz włościańskie żadnej opłacie za zapis nie ulegają.

Żokieje będą ważeni przed i po wyścigach.

C. Kupno zwierząt celujących i ich losowanie.

Na kupno zwierząt celujących, dla wylosowania ich pomiędzy Członków Towarzystwa, przeznaczona została summa rs. 1,210, która w miarę spodziewanego wpływu składek, użytą będzie, jak następuje:

1)	Za Ogiera 1	Rs. 300.
2)	— — 2	— 200.
3)	— Klacz 1	— 200.
4)	— —— 2	— 150.
5)	— Buhaja stadnego 1	— 75.
6)	— —— 2	— 50.
7)	— Krowę dojną 1	— 50.
8)	— ——— 2	— 40.
9)	— Tryka 1	— 60.
10)	— —— 2	— 45.
11)	— —— 3	— 30.
12)	— Maciorkę 1	— 25.
13)	— ——— 2	— 15.

Kupno to i losowanie nastąpi po ukończonych wyścigach konnych.

Dyrekcja poczytuje sobie za obowiązek zwrócić uwagę Szanownych Członków Towarzystwa, że postępując w duchu Ustawy i z dobrém samych Stowarzyszonych, znalazłaby się zmuszoną odmówić biletu do losowania Zwierząt z wystawy przez Towarzystwo zakupionych, tym Członkom, którzyby przypadającej składki za r. b. do dnia ostatniego poprzedzającego wyścigi z jakiegokolwiek wypadku nie-uiścili.

Uwagi ogólne. Przyprowadzający zwierzęta gospodarskie na wystawę, oraz konie włościańskie do wyścigów, znajdą w miejscu ułatwienie, w zaopatrzeniu się w paszę na czas trwania uroczystości, tudzież w bezpłatnem na tenże czas pomieszczeniu zwierząt i koni na placu wystawy.

Włościanom i mniej zamożnym posiadaczom ziemi mianowicie z okolic odleglejszych, przyprowadzającym na wystawę odznaczające się sztuki bydła, tudzież konie na wyścigi Dyrekcja przyznawać będzie wynagrodzenie, w kwotach rs. 7 k. 50 nieprzenoszących.

Jakie zaś w skutku niniejszego programu nastąpią zapisy co do wyścigów, doniesionem zostanie publiczności przez pisma perjodyczne Warszawskie i oddzielnie na każdy dzień drukowane obwieszczenia.

Wybory Członków nowych do Dyrekcji, tudzież do Komitetu, w miejsce tych, których urzędowanie stosownie do przepisów Ustawy, ukończyło się, odbędą się w dniu 1 (13) Czerwca r. b.

Dyrekcja Wyścigów Konnych i Wystawy Zwierząt Gospodarskich. Uznając, iż z większą dla Stowarzyszonych dogodnością będzie, ażeby Wystawa Zwierząt która Wyścigi konne poprzedza, odbyła się w Mieście; Dyrekcja Wyścigów konnych i Wystawy Zwierząt zawiadamia interesowane Osoby, które z Wystawy korzystać zamierzają, iż ta w roku bież. dnia 2 (14) Czerwca odbędzie się na placu między Ogrodem Krasińskim a Strażą Ogniową położonym, z nadmienieniem, iż pod względem pomieszczenia Zwierząt i nabycia paszy, konkurujący odpowiednie ułatwienia w miejscu zastaną.

(Korrespondent.)

OD WYDAWCY.

Wydawca Tygodnika odbiera czętokroć pod swoim adresem listy i xiążki przeznaczone dla różnych osób mieszkających w Petersburgu. Wydawca uprasza osoby zaszczycające go korrespondencyą w przedmiocie jego pisma, iżby raczyły go uwolnić od podobnych zleceń, ulbowiem wpośród swoich zatrudnień nie zawsze może być pewnym dokładnego ich wypełnienia, tém więcej, że w liczbie tych zleceń, odbiera czasem tyczące się osób mu nieznajomych, i których mieszkanie nie jest mu wiadome.

Печатать позволяется: С.-Петербургъ. Мая 24-го 1843. *П. Гаевскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.